

بخش اول : تفکر و اندیشه

هستی بخش

نیازمندی‌های جهان به خدا در پیدایش

هر یک از ما ، براساس فطرت خویش ، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم. قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند دعوت می‌کند و راه‌های گوناگونی برای درک وجود خدا و نیز شناخت صفات و افعال خدا به ما نشان می‌دهد. هستی و وجود ما و این جهان از خودمان نیست و از خود ما سرچشمه نمی‌گیرد. ما و مجموعه پدیده‌های جهان ، در پدید آمدن و هستی یافتن به آفریننده‌ای نیازمندیم که هستی ، ذاتی اوست.

نیازمندی‌های جهان به خدا در بقا

جهان همواره به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود. موجودات پس از پیدایش به همان اندازه به خداوند نیازمند هستند که در لحظه پیدایش نیاز دارند. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود ، نیاز به او را بیشتر احساس و عجز و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند. خداوند در قرآن خودش را نور آسمان‌ها و زمین معرفی می‌کند.

آگاهی ، سرچشمه بندگی

خداوند نور هستی است ، یعنی تمام موجودات ، وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشان‌گر حکمت ، قدرت ، رحمت و سایر صفات الهی است.

ناتوانی در شناخت ذات و چیستی خداوند

موضوعاتی که می‌خواهیم درباره آن‌ها شناخت پیدا کنیم دو دسته‌اند :

۱- در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند و ذهن ما توان و گنجایش فهم چیستی و ذات آن‌ها را دارد ، موضوعاتی مانند ستارگان ، گیاهان و ...

۲- موضوعاتی که واقعاً نامحدودند و ذهن ما گنجایش درک آن‌ها را ندارد . خداوند چنین حقیقتی است.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید : در همه چیز تفکر کنید ولی در ذات خدا تفکر نکنید.

الف) آیات و احادیث

- ۱- با توجه به آیه ﴿ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴾ نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می‌شود؟
۲- عبارت قرآنی ﴿ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴾ بیانگر کدام یک از اقسام توحید است؟

ب) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

- ۳- مهم‌ترین اعتقاد دینی است و در اسلام بدون اعتقاد به هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد.
۴- منظور از نور آسمان‌ها و زمین است.
۵- درخواست شفاعت از پیامبر (ص) مانند درخواست شفا از پزشک است و با منافاتی ندارد.
۶- مخلوقات جهان از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند، مقدر به هستند.

پ) گزینه درست را انتخاب کنید:

- ۷- از آیه شریفه ﴿ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴾ کدام مفهوم دریافت می‌گردد:
الف) شکرگزاری یا کفران به وسیله قدرت اختیار انسان صورت می‌گیرد.
ب) هدایت انسان‌ها به وسیله خداوند و نداشتن اختیار برای انسان امر عادی است.
پ) خداوند به وسیله پیامبران راه شکرگزاری را تبیین می‌کند.
ت) هدایت انسان‌ها به وسیله پیامبران صورت می‌گیرد و آن‌ها راه شکرگزاری و کفران را به انسان نشان می‌دهند.
۸- پیام آیه شریفه ﴿ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴾ این است که جهان در نیازمند به خداست.
الف) پیدایش ب) بقا پ) هستی یافتن ت) پیدایش و بقا
۹- از آیه شریفه ﴿ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴾ کدام مطلب مفهوم می‌گردد:
الف) با آگاهی از این که خدا تنها مالک و پشتیبان جهان است، در می‌یابیم که اداره‌کننده جهان هستی اوست.
ب) آگاهی به این که خداوند پروردگار من و پروردگار شماست، باعث می‌شود انسان در صراط مستقیم قرار بگیرد.
پ) لازمه توحید اطاعت از حکم و فرمان الهی از طریق رسول خدا و جانشینان آن حضرت می‌باشد.
ت) با اعتقاد به این که خدا تنها اداره‌کننده جهان است، در می‌یابیم که تنها وجود شایسته پرستش، خداست.
۱۰- جاری شدن چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبان آن‌جا به ظهور می‌رسد که
الف) چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهیم.
ب) ایمان و اعتقاد راستین به خدا داشته باشیم.
پ) دستیابی به رضوان خدا داشته باشیم.
ت) راز و نیاز با خداوند را تقویت کنیم.

۱- همه مخلوقات از جمله انسان در وجود و هستی خود نیازمند خداوند هستند.

۲- توحید در ولایت

۳- توحید - یکتاپرستی ۴- خداوند ۵- توحید ۶- تقدیر الهی

۷- (الف) شکرگزاری یا کفران به وسیله قدرت اختیار انسان صورت می‌گیرد.

۸- (ت) پیدایش و بقا

۹- (ت) با اعتقاد به این که خدا تنها اداره‌کننده جهان است، در می‌یابیم که تنها وجود شایسته پرستش، خداست.

۱۰- (الف) چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهیم.

۱۱- هر پدیده‌ای بیانگر هستی‌بخشی خداست و خداوند با هر مخلوقی نور هستی بخشی خود را آشکار کرده است.

۱۲- توحید در ربوبیت

۱۳- به معنای قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست.

۱۴- از دو جزء، اول: نیت که به آن هدف یا قصد می‌گوییم. دوم: شکل و ظاهر عمل

۱۵- حسن فاعلی بدین معناست که انجام‌دهنده کار، دارای معرفت درست و نیت الهی باشد. حسن فعلی بدین معناست که کار به

درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است انجام شود.

۱۶- در فعل اختیاری، تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده‌ایم، آن فعل انجام نمی‌گیرد. در عین حال وجود ما، اراده ما و

عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداست، یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

۱۷- اگر چند خدا و چند مبدأ برای جهان تصور کنیم، به معنای آن است که هر کدام از آن‌ها محدود و ناقص هستند و به تنهایی

نمی‌توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد

وگرنه عین همدیگر می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. چنین خدایان ناقصی، خود نیازمند هستند و هر یک از آن‌ها به خالق کامل

و بی‌نیازی احتیاج دارد که نیازش را بر طرف نماید پس تصور چند خدایی درست نیست و خدای واحد آفریننده جهان است.

۱۸- اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خدا ترجیح دهد، یا در پی

کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوتی (بت‌های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

۱۹- جهان و پدیده‌های آن همگی موجوداتی هستند که در وجود یافتن به خودشان متکی نیستند. هر پدیده‌ای که وجودش از خودش

نباشد برای موجود شدن نیازمند به دیگری است. مجموعه پدیده‌های جهان برای پدید آمدن و هستی یافتن به آفریننده‌ای نیازمند

هستند که سرچشمه هستی است و او همان خداوند است.

۲۰- راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان‌تر است.

ادامه دارد ...